

Vergaderjaar 2019–2020

34 763

Wijziging van de Opiumwet (verruiming sluitingsbevoegdheid)

E

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juli 2020

Op 1 januari 2019 zijn de mogelijkheden voor burgemeesters om artikel 13b van de Opiumwet toe te passen verruimd. In aanloop naar de wijziging van de Opiumwet is met uw Kamer gedebatteerd over de rol van verhuurders bij sluiting van drugspanden. Ik heb u toegezegd met vertegenwoordigers van de verhuursector te zullen overleggen om te verkennen hoe maatregelen van verhuurders en gemeenten elkaar kunnen versterken.

Bij brief van 12 december 2019 heb ik u over de voortgang hiervan willen informeren. Per abuis is deze brief echter alleen naar de Tweede Kamer gestuurd. Bij deze bied ik u deze brief¹ alsnog aan.

In deze brief staat vermeld dat in het najaar van 2019 met verschillende gemeenten is gesproken over de toepassing van artikel 13b van de Opiumwet in relatie tot verhuurders. Ook is met vertegenwoordigers van de verhuurbranche gesproken over de toepassing van deze wet. In vervolg op deze gesprekken is het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) de opdracht gegeven regionale bijeenkomsten te organiseren waarbij zowel gemeenten als verhuurders het initiatief kunnen nemen om met elkaar in gesprek te gaan over de toepassing van artikel 13b van de Opiumwet, om te verkennen waar maatregelen elkaar kunnen versterken en waar mogelijk lokaal afspraken kunnen worden gemaakt. In verband met de maatregelen rondom Covid-19 wordt nog gezien of dit fysieke of digitale bijeenkomsten zullen zijn.

Voorafgaand aan de wetsbehandeling die heeft geleid tot verruiming van artikel 13b Opiumwet hebben verschillende vertegenwoordigers van de verhuurbranche hun steun en zorgen rondom de wetswijziging kenbaar gemaakt.

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning.

Zo heeft Aedes op 4 oktober 2017 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd waarin Aedes, kort samengevat, aangeeft voorstander te zijn van verruiming van de wet, maar zorgen te hebben over het feit dat hierdoor panden soms onnodig lang leeg staan.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in het parlement is er op verschillende momenten aandacht geweest voor de rol van de verhuurder bij de toepassing van artikel 13b Opiumwet.

In uw Kamer heeft mevrouw Vlietstra (PvdA) aan de orde gesteld dat, indien een woning door de burgemeester wordt gesloten, de bewoner op straat komt en dat als het een huurder betreft, deze huurder op een zwarte lijst komt te staan, waardoor hij niet in aanmerking komt voor een nieuwe huurwoning. Een deel van deze mensen is vanwege naïviteit of vanwege gebeurtenissen die buiten hun eigen verantwoordelijkheid ligt in de problemen gekomen. Ik heb hierop geantwoord dat het mij bekend is dat woningcorporaties maatregelen nemen tegen huurders die een handels-hoeveelheid drugs of een hennepkwekerij in hun woning hebben. Bij hennepcultuur is de kans op brand door kortsluiting groot en veel corporaties hebben een verbod op het telen van hennep expliciet opgenomen in hun huurovereenkomst. Ik heb aangegeven begrip te hebben voor het feit dat woningcorporaties een streng beleid hanteren en deze mensen niet zomaar een tweede kans willen geven. Ik heb ook gezegd dat het besluit om huurders geen tweede kans te willen geven een zelfstandige beslissing is van de verhuurder en die niet zo zeer voortvloeit uit sluiting van de woning door de burgemeester, maar uit het feit dat de huurder in strijd met de huurvoorwaarden heeft gehandeld.

Tijdens het debat heb ik uw Kamer toegezegd het punt van de zwarte lijst, tezamen met mijn collega van BZK, met woningcorporaties te zullen bespreken.

Op 3 december 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen Aedes (de branchevereniging van woningcorporaties in Nederland) en vertegenwoordigers van mijn ministerie en BZK.

In dit gesprek is aan de orde gekomen dat een klein deel van de woningcorporaties zogenaamde signaleringslijsten hanteert. Op deze lijsten staan voornamelijk mensen die structureel hun huur niet betalen en waarbij het onmogelijk is gebleken om een betalingsregeling af te spreken. Dit om te voorkomen dat deze mensen steeds van huis wisselen zonder aan hun huurverplichtingen te voldoen. Indien een hennepkwekerij in een woning wordt aangetroffen of de huurder zich anderszins aantoonbaar bezighoudt met druggerelateerd activiteiten in of vanuit de woning kan dit eveneens aanleiding zijn voor plaatsing op een interne zwart lijst. Dit betekent dat het voor een bepaalde tijd, variërend van een tot enkele jaren, niet mogelijk is om bij dezelfde corporatie opnieuw een woning te huren.

Voor het delen van deze gegevens met andere corporaties is voorafgaand toestemming van de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) vereist. Aedes heeft samen met een aantal experts van woningcorporaties overleg gevoerd met de AP voor het gezamenlijk ontwikkelen van een modelprotocol en model DPIA ten behoeve van een vergunningaanvraag voor een gedeelde signaleringlijst ongewenst huurdersgedrag. De AP heeft Aedes hierom gevraagd naar aanleiding van diverse vergunningsaanvragen. De AP heeft aangegeven middels guidance-gesprekken en adviezen aan de ontwikkeling van het protocol te willen bijdragen.

Het traject om te komen tot modelprotocol is intensief en complex. De documenten zullen moeten voldoen aan de eisen van de (U)AVG en

moeten tegelijkertijd voldoende herkenning bevatten en bruikbaar zijn voor de samenwerkende corporaties die een vergunning willen aanvragen. In praktijk blijken er namelijk verschillende werkwijzen te zijn binnen de verschillende regio's.

Indien iemand op een signaleringslijst is geplaatst komt deze voor een bepaalde tijd binnen een bepaalde regio gedurende een tot enkele jaren niet in aanmerking voor een positieve verhuurdersverklaring. Aedes benadrukt dat de beslissing om iemand al dan niet op een signaleringslijst te plaatsen maatwerk is. Indien sprake is van bijzondere persoonlijke omstandigheden, of als iemand buiten zijn schuld betrokken is bij een Opiumwettelijk delict wordt dit meegewogen in de beslissing om iemand wel of niet op de lijst te plaatsen.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat als gevolg van COVID-19 Aedes haar leden heeft opgeroepen verzoeken tot ontbinding en ontruiming van corporatiewoningen tijdelijk stil te leggen en vonnissen daartoe niet ten uitvoer te leggen. In geval van ernstige overlast of criminele activiteiten in of vanuit een corporatiewoning kan een andere afweging gerechtvaardigd zijn. Indien de burgemeester – die ook de huidige omstandigheden zal meewegen – besluit tot sluiting van een woning ingevolge artikel 13b Opiumwet, zal een woningcorporatie een eigen afweging maken om een huurovereenkomst al dan niet buitengerechtelijk te ontbinden.

Indien een huurovereenkomst buitengerechtelijk wordt ontbonden kan de huurder zich tot de rechter wenden om het besluit van de woningcorporatie te laten toetsen. Hierdoor is onafhankelijke toetsing van een dergelijke verstrekking besluit gewaarborgd.

Gelet op het voorgaande heb ik de toezeggingen 97559 en 97563 gestand gedaan.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus